

GUTENBERG

Finska Typografförbundets organ

N:o 23 (11)

Suomen Kirjaltajaliiton äänenkannattaja

November 1 Marraskuu	Prenumerationspris — Tilaushinta Helt år — Koko vuosikerta . . . . . 3 mk. Lösnummer — Irtonaisnumero à 30 p.	Redaktion — Toimitus J. Höglund V. Blomqvist Ansvarig — Vastaava	Annonpris — Ilmoitushinta Per petitrad . . . . . } 25 p. Petiiti-riviltä . . . . . }	6:te årgången 1898 6:s vuosikerta
----------------------------	---	--	--	---

Finska Typografförbundet. Suomen Kirjaltajaliitto.

Tiedonantoja Liittohallitukselta.

Liiton kaikille Osastoille.

Kiertokirjeessä, joka seurasi Suomen Kirjaltajaliiton Matka-apurahaston sääntö-ehdotusta, mainitun ajan kuluessa on saapunut muutos-ehdotuksia ja lausuttuja muutos-toivomuksia 4 osastosta, nimittäin: Helsingin, Viipurin, Tampereen ja Kristiinan.

Näistä ovat Helsingin osaston tekemät muutos-ehdotukset kaikki liittohallitukselta hyväksytyt, koska ne ainoastaan täydentävät sääntö-ehdotuksessa löytyviä määräyksiä.

Viipurin osasto on lausunut toivomuksena, että matka-apua myös maksettaisi jäsenelle, joka ilman että hän on siihen pakotettuna, matkustaa toiseen paikkakuntaan saadakseen edullisemman työpaikan. Mutta koska tämä on ristiriidassa sääntö-ehdotuksen 1 §:n määräyksen sekä matka-apurahaston perus-
aatteen kanssa ei liittohallitus ole voinut hyväksyä Viipurin osaston lausumaa toivomusta.

Tampereen osasto huomauttaa, että 3 §:n d kohdan ja 6 §:n määräyksen Liiton hyväksymästä tariffista helposti voi esiintua epäselvyyksiä, koska sellainen ei vielä ole olemassa, mutta on liittohallituksen mieltä pidettävä, että ne maksu-ehdot jotka nykyään ovat käytännössä, ovat katsottavat Liitolta hyväksytyiksi siksi kunnes Liiton tariffi saadaan käyttäntöön.

Sitävastoin ovat Kristiinan osaston muutos-ehdotukset olleet siksi luvatt, että liittohallitus on katsonut niiden täytyvän tulla yleisen äänestyksen alaisiksi.

Kristiinan osaston tekemistä muutoksista luulemme että seuraavat kohdat tarvitsevat lähemmin selitystä. Kristiinan osasto on nimittäin ehdottanut sääntö-ehdotuksen 3 §:n a kohdasta poistettavaksi seuraava määräys: „Kuitenkin voidaan matka-avun määrä ja niiden päivien luku, jona matka-apua maksetaan, muuttaa liittohallituksen tekemän päätöksen mukaan“, sekä loppuun ehdottanut lisättäväksi näin kuuluvan pykälän: „§ 9. Näitä sääntöjä ei saa muuttaa ilman että koko Liitto ne hyväksyy.“

Liittohallitus tahoo vieläkin tässä asiassa esittää, että ehdottamansa määräys otettaisiin sääntöihin, syystä, että liittohallitus paraiten on tilaisuudessa arvostelemaan jos rahaston varat myöntävät sääntöissä määrättyjä maksuja, tai jos näitä, voidakseen vakuuttaa rahaston kannattavuutta, täytyy alentaa, tai jos rahasto, jos siitä tulevia etuja vähemmässä määrässä käytetään, voisi myöntää suurempaa matka-apua kuin mitä ehdotuksessa on määrätty. Samalla saa liittohallitus huomauttaa, että kaikki muut osastot ovat hyväksyneet liittohallituksen ehdotuksen tässä asiassa.

Myöskin Kristiinan osaston muutos-ehdotuksen 8 §:n a kohdassa oleva määräys on katsottava epäkäytännölliseksi, koska jo maksetun matka-avun takaisin kerääminen tuottaisi kovin paljon vaivaa ja useammassa tapauksissa olisikin mahdoton. Mitä taasen saman §:n b kohdan määräyksen tulee, on liittohallituksen mielipide alusta ollut, että matka-apua rautatie- tai höyrylaivamatkaa varten ei maksettaisi rahassa vaan annettaisiin rautatie- tai höyrylaivapiletti, mutta on tämä määräys katsottu soveltuvan niihin johtosääntöihin joista mainitaan liittohallituksen ehdotuksen 7 §:ssä. Ylläolevan perusteella ehdotetaan liittohallitus, että 8 § Kristiinan osaston ehdotuksessa kokonaan hylättäisiin.

Äänestystä varten jätetään täten Kristiinan osaston muutos-ehdotus sekä liittohallituksen laatima ehdotus. (Menettelytapa äänestyksessä esiintyy Liiton sääntöjen 13 §:stä).

Äänestys on tapahtuva Sunnuntaina 18 p:nä ensitulevaa Joulukuuta.

Äänestys-lista on takaisin lähetettävä viimeistään 29 p:nä ensitulevaa Joulukuuta, Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle, herra Albin Karjalaiselle, osoitteella: J. Simeljuksen perillisten kirjap., Helsinki.

Helsingissä, 25 p:nä Lokakuuta 1898.

Liittohallitus.

Liittohallituksen ehdotus:

1 §. Matka-apurahaston tarkoituksena on vakuuttaa Suomen Kirjaltajaliiton jäsenille varma ja yhtäläinen apuraha heidän ollessansa pakotettuina lähtemään matkalle työtä hakemaan.

2 §. Matka-apurahastoa hoitaa liittohallitus.

3 §. a) Jäsen, joka on suorittanut säädetty maksut vähintään kuuden (6) kuukauden ajan, saa ollessansa pakotettu lähtemään matkalle työtä hakeaksensa matka-apua yhden (1) markan (oppilaat* ja apulaiset viisikymmentä (50) penniä) päivältä yhteensä enintään yhdeksänkymmentä (90) päivää, mutta ei voi jälleen päästä nauttimaan tällaista apurahaa ennenkuin hän uudelleen on ollut työssä kuusi (6) kuukautta ja sillä ajalla suorittanut säädetty maksut; kuitenkin voidaan matka-avun määrä ja niiden päivien luku, jona matka-apua maksetaan, muuttaa liittohallituksen tekemän päätöksen mukaan.

b) Matkustava ei saa samasta osastosta kantaa matka-apua ennenkuin vuosi on kulunut siitä kuin hän viimeksi osastosta kantoi sellaista.

c) Jotta jäsen, joka on jäänyt paikatta, voisi kuulustella ja odottaa uutta työpaikkaa tarvitsematta jättää paikkakuntaa, voi hän, jos asianomainen osastohallitus siihen antaa myönnytyksensä, rahastosta saada päivärahaa saman määrän kuin matkustavalle on säädetty. Jäsen, joka tahtoo päästä tätä etua nauttimaan, antakoon kirjallisen hakemuksen siitä paikkakunnan osastohallitukselle. Osastohallitus päättää ilmoitettujen syitten perusteella onko hakemus myönnettävä vai eikö. Tällaista apua maksetaan enintään kolmekymmenen (30) päivän aika yhdessä vuodessa lukien ensimmäisestä päivästä, jona jäsen tuli siitä osalliseksi, ja avun maksaa viikoittain osaston rahastonhoitaja, jolla on valta joka kerta kuin hän apua maksaa vaatia jäseneltä todistus siitä, että tämä paikkakunnalla on hakenut vaan ei onnistunut saamaan työpaikkaa. Kun matkailustuskirja annetaan merkitään sekä siihen että kuittauskirjaan moneltako päivästä siten myönnetty apuraha on maksettu. Apurahannauttimispäivät sisältyvät tässä ylempänä määrättyihin yhdeksänkymmeneen (90) matkapäivään.

d) Jäsen, joka todistettavasti pätevästä syystä jättää työpaikkansa kirjapainossa, jossa noudatetaan Liiton hyväksymää tariffia, ei saa matka-apua.

Pätevinä syinä (työpaikasta luopumiseen) pidetään työn puutetta ja isännän tai esimiehen osottama säädytön kohtelu. Osastohallituksen tulee valvoa tämän pykälän noudattamista. Osastohallituksen päätöksestä saa vedota liittohallitukseen.

e) Työtön jäsen, joka todistettavasti saa paikan muulla paikkakunnalla maassa, nauttii matkaraahaa työpaikkaansa kolmannen luokan mukaan rautatiellä ja toisen luokan mukaan höyrylaivassa (ulkomailla matkustaessa rajalle asti) niin pitkälti kuin hänen saatavansa kuittauskirjan mukaan riittää.

4 §. Matkalle lähtiessään saa jäsen kuittauskirjan, jossa on todistettu, että puheenaoleva henkilö on täyttänyt kaikki velvollisuutensa organisaatioita kohtaan; sitä paitsi tulee sen sisältää osa matka-apurahaston säännöistä matkustavia varten sekä siihen olla liitettyinä luettelo liittohallituksen vahvistamista maksupaikoista, joka luettelo on laadittu siten, että on laskettu noin viidenkolmatta (25) kilometrin matka päivää kohti, siihen otettuna myöskin ylikulku-, luonnon- ja muut aikaa menettävät olosuhteet. Samalla kuin

* Matka-avun maksamisesta oppilaille on osastohallituksella valta määrätä.

matkustava saa kuittauskirjan annetaan hänelle myöskin laillistuskirja, jonka tulee sisältää samat matka-apu- ja sisäänmaksusummat kuin kuittauskirjankin.

5 §. a) Matka-apu maksetaan jälestäpäin paitsi 3 §:n e kohdassa mainitussa tapauksessa.

b) Matka-apua maksettaessa vähennetään siitä mahdollisesti suorittamatta olevat jäsenmaksut.

c) Päihtyneille henkilöille ei matka-apua makseta.

6 §. Matkustava, joka kieltäytyy ottamasta työpaikkaa painossa, jossa Liiton hyväksymä tariffi on voimassa, ei saa enää matka-apua lähimpäin kolmekymmenen (30) päivän aikana, mutta ei ole vapautettu suorittamasta Liitolle meneviä maksuja. Tällainen tapaus on merkittävä kuittauskirjaan. Jäsen voi, ellei hän aikaisemmin ole nostanut koko 3 §:n c kohdassa mainittua päivärahaa, muullakin paikkakunnalla saada samanlaisen apurahan, mutta ei kauvemmin kuin että yhteenlaskettu aika tekee kolmekymmentä (30) päivää, jos uudistettu hakemus tehdään asianomaisessa osastohallituksessa ja siihen liitetään todistus siitä, että hakija määrätyn ajan kuluessa voi saada työpaikan paikkakunnalla, sekä hallitus katsoo syytä olevan hyväksyä hakemuksen. Ainoastaan yhdeltä oleskelupäivältä paikkakunnalla maksetaan matka-apua, lukuunottamatta matkatalussa erittäin mainittuja paikkoja.

7 §. Johtosäännön sekä matkustaville että osastonhoitajille laatii liittohallitus.

Kristiinan esaston muutos-ehdotukset:

3 §. a) Jäsen, joka on suorittanut säädetty maksut vähintään kuuden (6) kuukauden ajan, saa ollessansa pakotettu lähtemään matkalle työtä hakeaksensa matka-apua yhden (1) markan (oppilaat ja apulaiset viisikymmentä (50) penniä) päivältä yhteensä enintään kolmekymmentä (30) päivää, mutta ei voi jälleen päästä nauttimaan tällaista apurahaa ennenkuin hän uudelleen on ollut työssä kuusi (6) kuukautta ja sillä ajalla suorittanut säädetty maksut.

b) (Poistettu).

c) Jotta jäsen, joka on jäänyt paikatta, voisi kuulustella ja odottaa uutta työpaikkaa tarvitsematta jättää paikkakuntaa, voi hän rahastosta saada päivärahaa saman määrän kuin matkustavalle on säädetty. Jäsen, joka tahtoo päästä tätä etua nauttimaan, antakoon kirjallisen hakemuksen siitä paikkakunnan osastohallitukselle. Tällaista apua maksetaan enintään kahdenkymmenen (20) päivän aika yhdessä vuodessa lukien ensimmäisestä päivästä, jona jäsen tuli siitä osalliseksi, ja avun maksaa viikoittain osaston rahastonhoitaja, jolla on valta joka kerta kuin hän apua maksaa vaatia jäseneltä todistus siitä, että tämä paikkakunnalla on hakenut vaan ei onnistunut saamaan työpaikkaa. Kun matkailustuskirja annetaan merkitään sekä siihen että kuittauskirjaan moneltako päivästä siten myönnetty apuraha on maksettu. Apurahannauttimispäivät sisältyvät tässä ylempänä määrättyihin kolmekymmeneen (30) matkapäivään.

6 §. Matkustava, joka kieltäytyy ottamasta työpaikkaa painossa, jossa Liiton hyväksymä tariffi on voimassa, ei saa enää matka-apua lähimpäin kuuden (6) kuukauden aikana, mutta ei ole vapautettu suorittamasta Liitolle meneviä maksuja. Tällainen tapaus on merkittävä kuittauskirjaan. Jäsen voi, ellei hän aikaisemmin ole nostanut koko 3 §:n c kohdassa mainittua päivärahaa, muullakin paikkakunnalla saada samanlaisen apurahan, mutta ei kauvemmin kuin että yhteenlaskettu aika tekee kolmekymmentä (30) päivää, jos uudistettu hakemus tehdään asianomaisessa osastohallituksessa ja siihen liitetään todistus siitä, että hakija määrätyn ajan kuluessa voi saada työpaikan paikkakunnalla. Muuten matkustava ei saa oleskella yhtä päivää kauvemmin jokaisella maksupaikalla, lukuunottamatta matkatalussa erittäin mainittuja paikkoja.

8 §. a) Jokaisen rautatiellä tai höyrylaivalla matkustavan jäsenen tai paikkakunnalla odottavan ja apua nauttivan jäsenen, joka saa apua yli 15 mk. täytyy maksaa rahastoon takaisin yllämainittuja varat.

Muulla tavoin matkustava maksakoon takaisin mitä on saanut yli 10 mk.

b) Jos henkilö, joka saa matka-apua rautatie-tai laivamatkaa varten, tuhlaa rahat muuhun tarkoitukseen, suljettakoon pois Liitosta 1 vuodeksi sekä velvoitettakoon maksamaan saamansa varat takaisin.

9 §. Näitä sääntöjä ei saa muuttaa koko Liiton hyväksymättä.

Förbundsstyrelsens meddelanden.

Till samtliga Förbundsafdelningar.

Inom den i cirkuläret, hvilket medföljde förslaget till stadgar för Finska Typografförbundets Reshjelpskassa, utsatta tiden har ändringsförslag och uttalande önskningsmål insändts af 4 afdelningar, nämligen: Helsingfors, Viborgs, Tammerfors och Kristinestads.

Af dessa hafva de af Helsingfors afdelning gjorda ändringsförslagen samtliga vunnit förbundsstyrelsens godkännande emedan desamma endast komplettera de i stadgarerna ingående bestämmelserna.

Viborgs afdelning har framställt önskningsmålet, att reshjelp äfven skall utbetalas till medlem, hvilken utan att dertill vara tvungen, reser till annan ort för erhållande af förmånligare kondition. Då detta emellertid är stridande emot bestämmelserna i § 1 af kassans stadgar och emot grundprincipen för kassan har det af Viborgs afdelning uttalande önskningsmålet icke vunnit förbundsstyrelsens bifall.

Tammerfors afdelning påpekar att den i § 3 mom. d och § 6 ingående bestämmelsen angående förbundstariffen lätt kan blifva vilseledande emedan en dylik ännu icke existerar, men har förbundsstyrelsens åsigt varit den, att de betalningsvilkor hvilka nu tillämpas anses af Förbundet godkända intill dess Förbundets tariff blifvit genomförd.

Deremot har Kristinestads afdelnings ändringsförslag varit så vidlyftigt, att förbundsstyrelsen ansett sig böra hänskjuta detsamma under allmän omröstning.

Af de af Kristinestads afdelning gjorda ändringarne torde följande tarfa förbundsstyrelsens förklaring. Kristinestads afdelning har nämligen utslutit ur § 3: „dock kan reshjelpens belopp och antal dagar hvarunder reshjelp utbetalas ändras enligt af förbundsstyrelsen fattadt beslut“; samt i slutet infört en ny sälydande §: „§ 9. Dessa stadgar må ej ändras utan att Förbundet i sin helhet dertill lämna sitt bifall.“

Förbundsstyrelsen får emellertid fortfarande hålla på, att den af förbundsstyrelsen föreslagna bestämningen bör ingå i stadgarne, detta emedan det måste förutsättas att förbundsstyrelsen bäst är i tillfälle att bedöma huruvida kassans tillgångar tillåta de i stadgarne föreskrifna utbetalningarna eller om desamma för att säkerställa kassans stabilitet måste sänkas eller ökas om kassan, ifall densamma blir mindre anlita, skulle mäktas med större utbetalningar än nu är föreslaget. Tillika får förbundsstyrelsen påpeka att alla andra afdelningar godkändt det af förbundsstyrelsen gjorda förslaget.

Äfven den bestämmelse hvilken ingår i § 8 mom. a af Kristinestads afdelnings förslag måste anses för opraktisk, emedan inkasserandet af erhållen reshjelp vore förenadt med mycket besvär, ja i flesta fall omöjligt. Hvad åter bestämmelsen i samma § mom. b beträffar, har förbundsstyrelsens åsigt från början varit den, att då åt medlem utbetalas reshjelp för jernvägs- eller ångbåtsresa, detta icke göres i pennningar utan i form af jernvägs- eller ångbåtsbiljett men, har denna bestämmelse ansetts böra ingå i de instruktioner hvilka äro omnämnda i § 7 af förbundsstyrelsens förslag. På grund af det här anförda föreslås, att § 8 i Kristinestads afdelnings förslag i sin helhet måtte förkastas.

Till omröstning öfverlämnas härmed Kristinestads afdelnings ändringsförslag och det af förbundsstyrelsen gjorda förslaget. (Förfaringssättet vid omröstningen framgår ur § 13 i förbundsstadgarne).

Omröstningen bör försiggå Söndagen den 18 instundande December.

Voteringsblanketten bör återsändas senast den 29 instundande December till Kontrollnämndens ordförande, herr Albin Karjalainen, adress: J. Simelii arfvingsars tryckeri, Helsingfors.

Helsingfors, den 25 Oktober 1898.

Förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsens förslag:

§ 1. Reshjelpskassans ändamål är att tillförsäkra Finska Typografförbundets medlemmar ett säkert och likartadt understöd, när de nödgas begifva sig på resa för att söka arbete.

§ 2. Reshjelpskassan förvaltas af förbundsstyrelsen.

§ 3. a) Medlem, som erlagt stadgade afgifter i minst sex (6) månader, erhåller då han nödgats begifva sig på resa för att söka arbete ett reseunderstöd af en (1) mark (lärlingar* och hjälparbetare femtio (50) penni) pr dag i sammanlagt högst nittio (90) dagar, men kan icke åter komma i åtnjutande af sådant understöd förrän han ånyo arbetat i sex (6) månader och derunder betalt stadgade afgifter; dock kan reshjelpens belopp och antal dagar hvarunder reshjelp utbetalas ändras enligt af förbundsstyrelsen fattadt beslut;

b) Resande äger ej i samma afdelning uppbära reshjelp förrän ett år förlutit efter det han senast derstädes uppbär sådan.

c) På det att medlem, hvilken blifvit konditionslös, må vara i tillfälle att efterhöra och afvakta ny kondition, utan att behöfva lämna orten, kan han, om vederbörande afdelningsstyrelse dertill lämnar sitt bifall, från kassan uppbära dagtraktamente till samma belopp som för resande är stadadt. Medlem som af denna förmån vill komma i åtnjutande, ingifve skriftlig ansökan härom till afdelningsstyrelsen å orten. Afdelningsstyrelsen beslutar, på angifna skäl om ansökan bör bifallas eller ej. Sådant understöd utbetalas i högst trettio (30) dagar under loppet af ett år, räknadt från första dagen medlem dertill blef berättigad, och utbetalas veckovis af afdelningskassören, som vid hvarje utbetalning eger affordra medlemmen intyg deröfver, att han å orten omsökt, men icke lyckats erhålla kondition. Vid reselegitimations utfärdande antecknas såväl i legitimationen som ock i kvitteringsboken det antal dagar sålunda beviljadt understöd utbetalts. Understödsdagarna inberäknas uti de här ofvan bestämda nittio (90) resedagarne.

d) Medlem som bevisligen utan giltiga skäl frånträder kondition å tryckeri, där af Förbundet godkänd tariff tillämpas erhåller icke reshjelp.

Såsom giltiga skäl (för frånträddande af kondition) anses bristande tillgång på arbete äfvensom inhumant bemötande af principal eller förmän.

Afdelningsstyrelse åligger öfvervaka denna paragrafs efterlefnad. Mot afdelningsstyrelsens beslut kan vädas till förbundsstyrelsen.

e) Arbetslös medlem, som bevisligen erhållit kondition å annan ort inom landet, åtnjuter fri resekostnad till konditionsorten och vid resa utomlands, till gränsen, efter tredje klass å jernväg eller andra klass å ångbåt så långt hans fordran enligt kvitteringsboken medgifver.

§ 4. Vid afresan mottager medlem en kvitteringsbok, som skall styrka att personen i fråga har till fullo uppfyllt alla sina förpligtelser till organisationen; dessutom skall den innehålla en del af reshjelpskassans regler för de resande samt åtföljas af en förteckning på de af förbundsstyrelsen fastställda utbetalningsställena, som är upprättad efter en ungefärlig väglängd af tjugufem (25) kilometer per dag och hvarvid öfverfarts-, natur- och andra tidsödande förhållanden äro tagna i beräkning. Samtidigt med kvitteringsboken får den resande en legitimation, hvilken skall innehålla samma reshjelps- och inbetalningssummor som boken.

§ 5. a) Reshjelp utbetalas efterskottsvis utom i det fall som i § 3 mom. e omnämnes.

b) Vid utbetalande af reshjelp afdrages möjligen resterande medlemsavgifter.

c) Till berusade personer utbetalas ej reshjelp.

§ 6. Resande, som nekar antaga kondition vid officin der af Förbundet godkänd tariff är gällande, erhåller icke vidare reshjelp under de närmaste trettio (30) dagarne, men är icke befriad från erläggande af afgifter till Förbundet. Sådant fall skall i kvitteringsboken noteras. Medlem kan, därest han icke tidigare i sin helhet uppburit det i § 3 mom. c nämnda dagtraktamentet, äfven å annan ort erhålla enahanda understöd, dock icke längre än att den sammanlagda tiden utgör trettio (30) dagar, om förnyad ansökan göres hos vederbörlig afdelningsstyrelse, bifogadt af intyg deröfver, att sökanden inom utsatt tid kan erhålla kondition å orten, och styrelsen finner skäl godkänna ansöknigen. I öfrigt betalas åt den resande för uppehåll å hvarje afdelningsort endast för en dag undantagandes härifrån de i resetabellen särskildt uppgifna platserna.

§ 7. Instruktion för såväl resande som afdelningskassörer utfärdas af förbundsstyrelsen.

Kristinestads afdelnings ändringsförslag:

§ 3. a) Medlem, som erlagt stadgade afgifter i minst sex (6) månader, erhåller då han nöd-

* Om utbetalande af reshjelp åt lärlingar äger afdelningsstyrelse rätt att bestämma.

gats begifva sig på resa för att söka arbete, ett reseunderstöd af en (1) mark (lärlingar och hjälparbetare femtio (50) penni) pr dag i sammanlagt högst trettio (30) dagar, men kan icke åter komma i åtnjutande af sådant understöd förrän han ånyo arbetat i sex (6) månader och derunder betalt stadgade afgifter.

b) (Utesluten).

c) På det att medlem, hvilken blifvit konditionslös, må vara i tillfälle att efterhöra och afvakta ny kondition, utan att behöfva lämna orten, kan han från kassan uppbära dagtraktamente till samma belopp som för resande är stadadt. Medlem som af denna förmån vill komma i åtnjutande, ingifve skriftlig ansökan härom till afdelningsstyrelsen å orten. Sådant understöd utbetalas i högst tjuugo (20) dagar under loppet af ett år, räknadt från första dagen medlem dertill blef berättigad, och utbetalas veckovis af afdelningskassören, som vid hvarje utbetalning eger affordra medlemmen intyg deröfver, att han å orten omsökt, men icke lyckats erhålla kondition. Vid reselegitimations utfärdande antecknas såväl i legitimationen som ock i kvitteringsboken det antal dagar sålunda beviljadt understöd utbetalats. Understödsdagarna inberäknas uti de här ofvan bestämda trettio (30) resedagarne.

§ 6. Resande, som nekar antaga kondition vid officin der af Förbundet godkänd tariff är gällande, erhåller icke vidare reshjelp under de närmaste sex (6) månaderna, men är icke befriad från erläggande af afgifter till Förbundet. Sådant fall skall i kvitteringsboken noteras. Medlem kan, därest han icke tidigare i sin helhet uppburit det i § 3 mom. c nämnda dagtraktamentet, äfven å annan ort erhålla enahanda understöd, dock icke längre än att den sammanlagda tiden utgör trettio (30) dagar, om förnyad ansökan göres hos vederbörlig afdelningsstyrelse, bifogadt af intyg deröfver, att sökanden inom utsatt tid kan erhålla kondition å orten. I öfrigt får den resande icke uppehålla sig mer än en dag å hvarje utbetalningsort, undantagandes härifrån de i resetabellen särskildt uppgifna platserna.

§ 8. a) Medlem, hvilken erhållit reshjelp för resa med jernväg eller ångbåt, eller medlem som åtnjutit understöd å platsen och på sådant sätt erhållit mer än 15 mark, bör till kassan återbetala det öfverskott han sålunda erhållit. Medlem hvilken på annat sätt reser bör till kassan återbetala det belopp han erhållit öfverstigande 10 mark.

b) Om medlem, hvilken erhållit understöd för jernvägs- eller ångbåtsresa, använder det erhållna understödet till annat ändamål, må han ur Förbundet uteslutas på ett års tid och till kassan återbetala det erhållna understödet.

§ 9. Dessa stadgar må ej ändras utan att Förbundet i sin helhet dertill lämna sitt bifall.

Ilmoitettuja jäseniä. Anmälda medlemmar.

Helsingin osastosta: — Från Helsingfors afdelning: Nymann, Johan Fredrik, l. s., ⁸/₁₀ 64. — Levälö, Johan Gustaf, l. s., ¹²/₁₀ 65. — Tshedajeff, Vladimir, l. s., ²⁸/₇ 75. — Salmi, Toivo Gabriel, p. t., ⁷/₁₂ 74. — Malin, Gustaf, l. opp., s.-elev, ²⁰/₅ 77. Lofström, Ludvig, l. opp., s.-elev, ¹⁴/₁₀ 79. — Långholm, Hilda Sofia, l. tar, s. rinna, ⁷/₁ 74. — Hällstén, Johan Felix, p. t., ³⁰/₇ 60. — Johansson, Emil, kivi-, stentr., ²¹/₁₁ 77.

Viiipurin osastosta: — Från Viborgs afdelning: Timperi, Vilho, l. s., ²⁸/₈ 72. — Veijalainen, Otto Vilho, p.-opp., t.-elev, ²⁸/₁₂ 79. — Nyholm, Anders Oskar, l. opp., s.-elev, ³⁰/₆ 80. — Pölönen, August, l. opp., s.-elev, ¹⁸/₁ 80. — Löfberg, Bruno Bernhard, kivi-, opp., stentr.-elev, ⁹/₁₀ 79.

Tampereen osastosta: — Från Tammerfors afdelning: Koistinen, Viktor, l. s., ²⁴/₃ 75. — Lyttikainen, Antti, l. s., ¹⁹/₈ 76. — Johansson, Sulo Vilhelm, l. opp., s.-elev, ²⁷/₄ 80. — Penttinen, Kaarlo Johannes, l. opp., s.-elev, ²⁶/₄ 80. — Itkonen, Paa-vo, l. opp., s.-elev, ⁷/₈ 80. — Hellfors, Juho, l. opp., s.-elev, ²⁴/₂ 79. — Sundström, Sixtus, l. s., ¹⁸/₁₂ 71.

Maarianhaminan osastosta: — Från Mariehamns afdelning: Lundgren, Evert Fredrik, p. t., ³/₃ 69

Kristiinan osastosta: — Från Kristinestads afdelning: Cederholm, Oskar Vilhelm, l. s., ²⁰/₄ 77.

Turun osastosta: — Från Åbo afdelning: Stenman, Karl, p. t., ¹⁰/₁₂ 68.

Vaasan osastosta: — Från Vasa afdelning: Henriksson, Johan Evert, l. s., ¹²/₃ 68. — Toivonen, Karl Oskar, l. s., ¹²/₃ 74. — Enqvist, Gustaf Adolf, l. s., ²¹/₁₁ 73.

Kotkan osastosta: — Från Kotka afdelning: Val-konen, Alfred, l. s., ¹⁰/₉ 78.

Yhtyneitä jäseniä. Inträdande medlemmar.

Helsingin osastosta: — Från Helsingfors afdelning: 829. Nymalm, Karl Felix. — 830. Tamminen, Juho. — 831. Tuisku, Onni Valentin. — 832. Johansson, Lahja Albinus. — 833. Höök, Henrik Viktor. — 834. Forsblom, Johan Henrik. — 835. Sundberg, Johan. — 836. Sigell, Johannes. — 837. Blåberg, August Fredrik.

Kartuttakaa Liiton Vararahastoa!

Rauman osastosta: — *Från Raumo afdelning:* 838. Juustén, Gustaf Eemil. — 839. Grönroos, Karl Kristian. — 840. Renström, Juho Edvard.

Kuopion osastosta: — *Från Kuopio afdelning:* 841. Hyvärinen, Ivar Johan. — 842. Budén, Karl Viktor. — 843. Parviainen, Karl. — 844. Halonen, Oskar. — 846. Kovanen, Oskar. — 847. Tikander, Hjalmar. — 848. Riissanen, Johan.

Vaasan osastosta: — *Från Vasa afdelning:* 849. Turunen, Johan.

Muuttaneita jäseniä. Afflyttade medlemmar.

281. Vahlström, O. A., *Porvoosta Helsingiin*, från *Borgå till Helsingfors.* — 623. Blom, E., *Porvoosta ulkomaille*, från *Borgå till utlandet.* — 684. Uskela, K., *Kristiinasta Porvoon*, från *Kristinestad till Borgå.* — 619. Alm, K. J., *Helsingistä*, ei tiedetä minne, från *Helsingfors*, vistelsen obekant. — 748. Boman, A., *Turusta Helsingiin*, från *Åbo till Helsingfors.* — 453. Mantere, A., *Tampereelta Helsingiin*, från *Tammerfors till Helsingfors.* — 678. Mattsson, M. L., *Tampereelta*, olopaikka tuntematon, från *Tammerfors*, vistelsen obekant. — 707. Lagström, O., *Kristiinasta Vaasaan*, från *Kristinestad till Vasa.* — 552. Vainio, *Turusta Helsingiin*, från *Åbo till Helsingfors.* — 651. Väänänen, O. J., *Raumalta*, olopaikka tuntematon, från *Raumo*, vistelsen obekant. — 17. Hellgren, K. F., *Helsingistä Tampereelle*, från *Helsingfors till Tammerfors.*

Eronneita jäseniä. Utgående medlemmar.

Turun osastosta: — *Från Åbo afdelning:* 716. Nyqvist, 803. Nässling, eronneet amatista, upphört med yrket. — 767. Henriksson, ei ole suorittanut jäsenmaksuja, för bristande medlemsavgifter.

Helsingin osastosta: — *Från Helsingfors afdelning:* 670. Salminen, K. W., 781. Dolk, J. A., kuolleet, döde. — 687. Nyman, A. M., 808. Törnroos, E. K., eronneet amatista, upphört med yrket. — 174. Söderlund, A. A., 226. Eriksson, H. W., 295. Arnfelt, H. C., 363. Johansson, A. F., 618. Pettersson, F. A., 652. Castrén, V. A., 600. Tallberg, O. A., eivät ole suorittaneet jäsenmaksujaan, för bristande medlemsavgifter.

Vaasan osastosta: — *Från Vasa afdelning:* 536. Hällstén, G. A., 607. Lindblom, J., eivät ole suorittaneet jäsenmaksujaan, för bristande medlemsavgifter.

Kuopion osastosta: — *Från Kuopio afdelning:* 338. Kuronen, J., ei ole suorittanut jäsenmaksujaan, för bristande medlemsavgifter.

Invalidfonden. — Vanhuusrahasto.

Simeli tr. — Simeliuksen kirjap.	17: 30
Nya Pressens tr. — Nya Pressenin kirjap.	10: 80
Finska Literaturs. tr. — Suomal. Kirjall.	
Seuran kirjap.	6: 65
Typ. förening. — Kirjalt. yhdistys	3: 20
Centraltr. — Sentraalip.	2: —
Uusi Suometar	—: 75
Tilgmanns litogr. tr. — Tilgmannin kivip.	—: 55
Päivälehtis tr. — Päivälehdin kirjap.	—: 45
Salzensteins tr. — Salzensteinin kirjap.	—: 30
Weilin & Göös' litogr. tr. — Weilin & Göösin kivipaino	—: —
Petterssons tr. — Petterssonin kirjap.	—: —
Frenckells tr. — Frenckellin kirjap.	—: —
Tilgmanns tr. — Tilgmannin kirjap.	—: —
Hufvudstadsbladets tr. — Hufvudstadsbladetin kirjap.	—: —
Senatens tr. — Senaatin kirjap.	—: —
Arvidsons tr. — Arvidsonin kirjap.	—: —
Weilin & Göös' tr. — Weilin & Göösin kirjap.	—: —
Liewendahls tr. — Liewendahlin paino.	—: —

S:ma 42: —
M. L.

18²¹/₁₀ 98.

Hvilka alla böra prickas?

Under denna rubrik uttalar sig Typografbladet i anledning af det beslut härvarande förening beslöt rörande öfverarbete utan tariffenlig löneförhöjning. Under sunda förhållanden vore häröfver ingenting att säga, heter det i bladet. Beslutet är ett prof på stort nit, och afsikten är antagligen att få arbetet att räcka till *att som man tror* utan arbete varande sättare. Sedan bladet hunnit så långt följer en not, hvori påstås, att „hos oss går som bekant någon ordentlig sättare icke utan arbete“. Ditåt sträfvat man i utlandet, fortsätter det värda bladet, och därför tycker man att så äfven här bör ske, *utan att göra jämförelser öfver förhållandena ute och hemma.*

En som ej känner till förhållandena hos oss kunde, vid läsande af Tpb. komma till den falska slutsatsen, att alla ordentliga typografer i Finland vore så lyckligt lottade, att de ha fullt upp med arbete. Beklagligt nog är det ej så väl bestådt med arbetet här, som Tpb. vill påstå. Kon-

ditionslösa, ordentliga arbetare finnes visserligen ej, men detta kommer sig däraf, att en ordentlig arbetare hos oss, om han också får vänta dagar och veckor för att erhålla ett arbete hällre innehar en mager kondition, än att han går konditionslös och meter gatorna, hvilket han anser för sig nedsättande. Att förhållandena hos oss ej kan vara detsamma som utomlands förklarar af det enkla skälet, att principalerna därstädes äro tvungna att åt sina arbetare, så länge de gå sysslolösa och äro i arbete anställda, utbetala väntetidspenningar. Följden häraf är, att principalen vid inträdande arbetsbrist afskedar så många arbetare som han möjligtvis anser sig kunna undvara vid affärens skötande.

Blir det hos oss liksom utomlands, att principalerna åt sina arbetare måste betala för den tid de gå och vänta på arbete, kunna vi vara säkra på, att äfven hos oss också en del ordentliga arbetare komma att få vara konditionslösa.

Red. af Tpb. hade själf bort „göra jämförelser öfver förhållandena ute och hemma“, förrän den går och uttalar sig i saker som den ej är hemmastadd uti, och ej såsom nu uppmana föreningen att göra det, ty den gör det utan Tpb:s tillsägelse.

Vidare påstår Tpb. under ofvanstående rubrik, att då föreningen beslutit pricka sådana arbetare som arbeta öfvertid utan löneförhöjning, äfven borde pricka sådana arbetare „hvilka icke arbeta full arbetsdag eller alla dagar i veckan“.

Ehuru vi ej är någon vän af fridagshälleri, anse vi dock att föreningen ensam till ofogets stäffjande kan göra högst litet eller intet. Utan är det faktorernas sak att göra hvad de kunna för att göra slag i den saken. Men tvärtom ser det ut som om våra faktorer ville tolerera och understöda dessa fridagshällare, i det att de vid afskedandet öfverlämnar åt dessa goda betyg öfver sitt uppförande och att de nu äro „på egen begäran“ lediga att ansöka annan kondition. Hvarför skall man genom lögnerna på sin nästa söka tryga en slarvig arbetare, då man själf anser sig ej kunna ha honom i sitt arbete. Skulle våra faktorer besluta sig för att skriva sanningsenliga betyg, skulle suddare och fridagshällare bland arbetarne så småningom upphöra att existera.

Vapaapäivät kirjapainoissa.

Viimeisessä Helsingin kirjaltajain yhdistyksen kokouksessa hra A. J. Jakobsson alusti yllä olevan kysymyksen seuraavasti:

Arvoisat ammattiverit!

Nyt kun yhdistystyö ja yhdistyshalu on heräämään päin kirjaltajakunnassa, ja joka vaatii että kaikkien tulee kuulua organisaatioonin, saat-taksemme asiamme ja tilamme parannetuksi ja vahvalle pohjalle perustetuksi, täytyy meidän työskennellä lakkaamatta asian paraneemiseen päin. Yksi pahe, ja se vielä vanhoista ajoista, on jällellä häpäsemässä meitä ja suoraan sanoen vastustamassa toisten parannuspuuhia. Se on juoppous ja siitä seuraava työpäiväin menettäminen. Vähä väliä näkee ja kuulee kuinka monta kirjaltajaa kustakin kirjapainosta on työstä poissa juopottelemassa ja samalla terveyttänsä pilaa-massa (toisten tästä). Varsinkin silloin kun on vahvasti työtä painoissa, niin silloinko latojilla on juopottelun halu. Ei ensinkään harkita, onko se rebellistä, että jättää työ sikseen seisomaan ja laittaa johtaja ahdinkotilaan kundien kanssa, sekä isännän työaineet (materialit) seisomaan ilman viljelijää. Työntekijällä on yhtä tärkeä velvollisuus isäntää kohtaan kun isännällä on työmiestä kohtaan. Hyvin järjestetyssä ammattikunnassa ei saa löytyä sellaisia pahennuksia. Ne on pois karsittava mitä pikemmin. Tähän saakka on ollut niin sanottu „kultainen vapaus“ kaikilla parantuakseen vapaaehtoisesti. Mutta siitä vapaudesta ei näytä missään hyviä hedelmiä kasvavan. Siihen vaaditaan pakkoa. Hyvin järjestetyssä ammattikunnassa täytyy olla ankara kuri pahentajia vastaan. Meidän ammattilaisemme on hyvin huonossa maineessa yhteiskunnassa, juuri noiden pahennusten kautta. Ja nuo rikkaruohot on yhdistyksen velvollisuus nyhtää pois. Ja siten kun vainiomme on puhdas, niin on myöskin meidän vaatimuksillamme parempi puolto.

Sentähden ehdottaisin seuraavan ponnen että hyvä järjestys ja itsekin velvollisuus amnatti- ja yhteiskunnassa tulisi toteutuksi, tahtoo yhdistys ponteavasti työskennellä

1:ksi) antaa vapaapäivien pitäjille varoituksen;
2:ksi) kirjoituttaa kaikkien juopottelun takia vapaapäivien pitäjien nimet mustaan kirjaan tietoon saatettavaksi kuka eteenkinpäin tahtoo ammattikuntaamme häväistä;

3:ksi) antamalla tiedon yhdistyksen päätöksestä hroille faktoreille, että he myöskin paikallaan ryhtyisivät vapaapäiväpitäjää rankaisemaan joko rahasakoilla tai jonkun ajan työttömyydellä;

4:ksi) että kaikki säännölliset työntekijät päättäisivät, ettei työskennellä yhdessä sellaisten kanssa, jotka pitävät vapaapäiviä.

Asiasta syntyi vilkas ja samalla kiihkeä keskustelu. Useat puhujat olivat sitä mieltä, kumma kyllä, ettei yhdistys voi mitään sellaisille henkilöille, jotka ovat niin syvälie juoppouteen vaipuneet, että pitävät vapaapäiviä, vaan sen sijaan pidettiin se johtajien ja itsekin yksityisenä asiana. Ja tämä mielipide jäi kokouksen päätökseksi.

Från förbundsområdet. Liiton alalta.

— **Pori.** *Porin kirjaltajaklubin kokouksessa* lokakuun 23 p:nä keskusteltiin seuraavista asioista:

Valittiin klubin johtokuntaan siitä eronneen herra F. A. Strömmerin sijaan herra F. N. Nyman.

Nostettiin jälleen kysymys yhteisen tariffipalkkausjärjestelmän aikaansaamisesta takäläisiin kirjapainoihin. Kysymyksen alusti herra E. Nybäck pitäen ajanmukaisemman palkkausjärjestelmän nyt jo tarpeenvaaitimana, koska nykyinen viikko-, kuukaus- tai neljölaskupalkkaustapa on jo vanhentunut ja epämukava, eikä vastaa epäedullisuutensa sekä halpuutensa y. m. puutteellisuksiensa tähden nykyistä typograafillista kehitystä. Ehdotti, että aakkoslaskujärjestelmä olisi käytäntöön asetettava. Vertaili takäläisten kirjaltajien palkkaa muiden ammattilaisten, niinkuin räätälien, suutarien, konetyömiesten, murarien y. m. s. palkkoihin, jotka nyt saavat noin 4, 5 jopa 6:kin mk päivässä, kun sitävastoin takäläiset kirjaltajat saavat keskimäärin 3—4 mk päivässä, vaikka heidän työnsä on paljoa täsmällisempää ja vastuunalaisempaa. Elintarpeet sekä huoneiden vuokrat ovat kohonneet tuntuvasti, eli noin 50%, joten ne vaikeuttavat toimeentuloa. Alustajan mielestä ei tästä uudesta tariffipalkkausjärjestelmästä olisi kuitenkaan toivottava sanottavan suurta palkanylennystä nykyisestä, vaan järjestyksen ja oikeutensa puolesta antaisi se kuitenkin työntekijälle palkan ahkeruuden ja taitavuuden mukaan. — Lyhyemmän keskustelun jälkeen yhtyi kokous alustajaan ja päätti asettaa 5-miehisen komitean, jonka toimeksi annettiin laatia kirjallinen ehdotus asiasta, joka sitten klubin tarkastamana lähetetään Suomen Kirjaltajaliiton hyväksyttäväksi. Komiteaan valittiin herrat E. Nybäck, J. Nyroos, F. Nyman, K. Ek-lund ja G. Lindeqvist.

Koska O. Andersinin kirjapainossa työskentelevät kirjaltajat eivät kuulu Suomen Kirjaltajaliittoon eivätkä myös takäläiseen kirjaltajaklubiin päätettiin heitä kehoittaa näihin liittymään ja siten ottamaan osaa yhteistyöhön.

Klubin kertojaksi liiton äänenkannattaja Gutenbergiin valittiin herra F. Alho.

— **Typografernes förening härstädes och landtdagsmannavalet.** Typografernes förening var den 18 dennes sammankallad till extra möte i föreningslokalen Mikaelsgatan 17, i anledning af de senaste arbetaremötena. Rörande vid nämnda möten fattade besluten uppstod en liflig diskussion, i det att en del talare önskade att föreningen skulle afgifva en allvarlig protest mot de vid mötena uttalade åsikterna, att arbetarene icke obetingadt borde deltaga i landtdagsmannavalet. Andra åter höllo före, att typograferne icke skulle afgifva protest mot arbetskamraternas beslut. Efter omröstningen beslöt mötet med 14 röster mot elfva att icke afgifva någon protest. Däremot beslöt föreningen enhälligt uttala sitt fulla förtroende för folkets representanter vid urtima landtdagen, öfvertygad om att Finlands landtdagsmän i förekommande, för vårt land betydelsefulla sak skola värka i enlighet med hvad fosterlandet och alla medborgares väl kräfer. Föreningen beslöt vidare uppmana Helsingfors typografer att, för att bevisa detta förtroende, så mangrant som möjligt deltaga i det stundande landtdagsmannavalet. Slutligen beslöt föreningen att så vidt möjligt rösta på arbetarekandidater, såsom sådana föreslogs vid mötet typografen E. Tötterman, redaktör J. Boldt, läraren H. Karvonen och aktuarien O. Groundstroem.

— **Helsingfors.** *Vid Typografernes förenings månadsmöte* den 30 okt. anmälde bl. a., att föreningen beslutit ej deltaga i Pariserställningen år 1900, emedan firman Weilin & Göös tillkännagifvit för föreningen, att densamma komme att utställa en kollektion boktryckerialster. Vidare upplästes kassarapporten för januari—september. Frågan om nattarbetets afskaffande å tryckerierna bordlades tills vidare.

Rörande frågan: „Hvilka åtgärder böra vidtagas för att stäffa de uti typografiska kretsar genom dryckenskap förekommande oordentligheter-na“, beslötis att diskussionen finge utgå svara på frågan. Under diskussionens lopp yttrades af flere talare, att föreningen ej kunde göra något i saken utan måste låta tiden arbeta.

Från allmänna arbetaremötet hade skrivelse anlänt med förfrågan om typografernes förening

*) Kursiveringarna af oss.

Red.

vore villig att ansluta sig till den allmänna arbetareorganisationen. Under den lifliga diskussionen, som uppstod i anledning härav uttalades *enhälligt* den åsikten, att föreningen, såsom varande en fackförening, ej borde såsom förening delta i någon som helst politisk angelägenhet.

— **Tammerfors.** Typografföreningen i Tammerfors har beslutat att icke utse representanter uti styrelsen för arbetarepartiet. Beslutet grundar sig på den uppfattningen, att det icke egnar sig för typografföreningen såsom en facksammanslutning att blanda sig i politiska angelägenheter. Det måste finnas klokt och klarsynt folk i den föreningen, säger T. N.

Notiser. Uutisia.

— **Dödsfall.** Den 5:te dennes afled härstädes i lunginflammation sättaren *Johan August Dolk* i en ålder af 35 år. Den afidne som blifvit utlärare vid F. Litteratursällskapets tryckeri, hade varit anställd vid Nya Pressen nära nog från dess uppsättning och var en pålitlig och pliktrogen man. Ömtänksam som han var, tillhörde han sedan sexton år tillbaka Finska typografernes understödsförening och på senare tid äfven Finska Typografförbundet samt hade dessutom liförsäkrat sig, så att hans enka och tre barn till en början icke ha det så alldeles svårt i ekonomiskt afseende.

Söndagen den 9 begrofs den afidne å Malm begravningsplats och vid grafven stod en talrik skara kamrater och vänner. På kamraternas vägnar framsade hr Axel Lindholm några varma afskedsord och nedlade en vacker krans på grafkullen, som snart äfven af öfriga anhöriga och vänner vardt klädd i blommor.

— **Typografernes förenings Sportklubbs täfningar** i velocipedåkning, löpning och dragkamp försiggingo söndagen den 9 okt. å Aggelby banan.

I *velocipedtäfningen* å 5 klm deltego fem personer. På den kortaste tiden åktes banan af hr O. Koskinen från Helsingfors Centraltryckeri, som med en tid af 9 m. 50²/₅ s. eröfrade *första priset*. Hr A. Lindroos från Pettersson & C:os tryckeri tog *andra priset* för 10 m. 4 s.

Tiderna å *löpning* å versta bana, uti hvilken fyra personer deltego, blef för hr W. Lundström från Frenckell & Sons tryckeri 3 m. 20 s. (*första priset*) och för hr J. Roth från Pettersson & C:os tryckeri 3 m. 30 s. (*andra priset*).

Till sist försiggingo *dragkampen* mellan följande tvänne lag, ihopsatta genom lottning.

Lag I: Hr A. Kalnin fr. Centraltryckeriet. Hr O. Koskinen fr. Centraltryckeriet. Hr W. Lundström fr. Frenckell & Sons tr. Hr. J. Roth fr. Pettersson & C:os tr.

Lag II: Hr Holmström fr. Centraltryckeriet. Hr K. Johansson fr. Centraltryckeriet. Hr E. Johansson fr. Tilgmanns t. Hr F. Nyman fr. Nya Pressens tr.

Vid denna täflan utgingo som segrare det förstnämnda laget.

Samtliga pris utgjordes af smakfulla störrer och mindre silfverjetoner. Som prisnämnd fungerade Sportklubbens styrelse.

— **Svenska Österbottens** tryckeri har genom en köpesumma af 15,000 mk öfvergått till faktor *F. F. Ahlroos*. Tryckeriet skall förflyttas till Jakobstad, där å detsamma Jakobstadstidning kommer att tryckas.

— **Tryckeri och tidning till Kajana.** Typograferne, bröderna J. och K. Höglund, den förre anställd å Päivälehtis tryckeri i Helsingfors och den senere å Kaikus tryckeri i Uleåborg ha till prässöfverstyrelsen inlämnat anhållan om att i Kajana under namn af „Kajana boktryckeri“ från nästa års början bedriva boktryckerirörelse och i sammanhang därmed utgifva en tidning två gånger i veckan. Som redaktör för tidningen blir klockaren K. Kokkonen.

— **Sorgligt** nog nödgas vi meddela, att medel, som ihopsamlats till „Tillfälliga utgiftsfonden“ å ett tryckeri i Viborg tagits om hand af obehörig person. Gärningsmannen är oss vetande ännu ej funnen.

— **Helsingfors afdelning** torde begagna sin tid som återstår till Typografernes förenings november-sammanträde att tänka sig för och rådgöra om, hvilka kunna vara lämpliga kandidater till det i december förestående förbundsstyrelsevalet. Tre af den nuvarande styrelsens ledamöter äro nämligen i tur att afgå: hrr J. A. Kosk, R. Ahlstedt och C. A. Bernström.

— **Typ. Förenings sångkör** härstädes kommer att lördagen den 19 nov. fira minnet af sin tioåriga tillvara. Festen kommer att försiggå uti Societetshus 35:an. Enligt hvad det förljudes kommer såväl programmet, som festen i sin helhet att uppfylla de för en sådan möjligast tänkbara anspråk, och har man anmodat oss om att uppmåna till talrikt deltagande, isynnerhet från

hrr nuv. och f. d. sångares sida. Anteckningslistor komma att kringsändas.

— **Han kände sig själf.** En i Amerika utkommande finsk tidning har därstädes påträffat en typograf, som hade svårt för att spara något af sin aflöning från lördagen till måndagen. Men på ett knepigt sätt kom han på en idé att rädda åtminstone hälften af sin inkomst. Vid aflöningens mottagande på lördagen aftog han nämligen hälften och skickade i rekommenderadt bref — till sig själf. På söndagen utdelas ingen post, och tack vare sin goda idé hade han således halfva veckoförtjänsten bevarad till måndagen.

— **Helsingin Kirjaltajain Yhd. laulukunta** viettää lauantaia t. k. 19 p:nä kymmenvuotisjuhlaansa Seurahuoneella N:o 35. Mitä tietomme on tullut, tulee juhjan ohjelma kaikin puolin hienon hienoksi ja on meitä pyydetty kehoittamaan, etenkin nykyisiä ja entisiä laulajia miehissä juhlaan saapumaan. Nimilistat tulee piakkoin kiertelemään painoissa.

— **Haminan Kansankirjainossa** ollenee huokeapalkkaiset työmiehet, päättäen siitä, että siellä voidaan painaa 16-sivuinen oktaavoparssi 25 (sanoo kahdenkymmenen viiden) markan hinnasta. Kun vielä otetaan huomioon se, ettei tähän hintaan ole otettu kirjainten määrittelyä, olipa sitten tuo 16-sivuinen arki petiittiä, korpusta tai muuta, eikä korrehtuurissa tapahtuvia muutoksia, niin varmaankaan siitä ei painonomistaja vielä vähemmän työmies kostu.

— (Läh.) **Taaskin sopimatonta käytöstä työväkeä kohtaan.** Erään tšekäläisen kivipainon työmies meni taannoin kysymään työnjohtajalta kuinka hänen täytyy työ tehdä, niin sai hän semmoisen lähdon ovesta, ettei tiedä, jos se oli sähkön eli leivän voimasta kuin hän ulos tuli ja saipa hän vielä kuulla kauniita lisänimiä, niinkuin aasi y. m. Kun ulosheitetty sitte meni isännistölle ilmoittamaan, ettei sellainen kohtelu sovellu, niin saipa hän kuulla, että täytyy vielä mennä kumartamaan ja anteeksi pyytämään; mutta tämä vastasi, että kun hän ei ole ketään loukannut, niin ei hänellä ole mitään anteeksi pyydetäväkään, niin sai hän käskyn heti muuttaa pois ilman mitään kahden viikon ylössanomista, vaikka kyllä työväeltä vaaditaan, että täytyy sanoa kahta viikkoa ennen ylös ennenkuin voi muuttaa pois. Ja isäntä sanoi vielä, että hän on raaka kun ei pyydä anteeksi, mutta syytetty kai ajatteli, ettei isäntä itsekkään taida kiitetty olla.

Kirje Viipurista.

I.

Lapsena ollessani, kun koulussa kävin, oli lukeminen minusta kovin vaikeaa tehtävää. Kun isä ja äiti kehoittivat lukemaan läksyjäni, etten jäisi jälemmäksi toisista oppilaista enkä tuottaisi opettajalleni mielipahaa oppimattomuudellani, niin ennemmin olisin tehnyt vaikka kuinka kovaa työtä kun istunut pöydän ääressä kirja kädessä. Oh, se tuntui niin raskaalta ja rasittavalta. En käsittänyt sitä hyötyä mikä minulle oli silloin tarjona. En osannut aavistaaakaan, että minun pitää tulevaisuudessa ansaitseman leipäni työllä, joka suureksi osaksi perustuu lukemiseen. Niin, miksi en silloin jo käsittänyt sitä? Siksi, ettei lukeminen minua huvittanut. Kotaloni on kumminkin määrännyt minut tähän asemaan ja se määräys lienee muuttumaton.

Tekin, ammattiverini, saatte paljon lukea. Te saatte lukea monenlaista lukemista. Te saatte lukea kaikkia niitä kirjoja, joista koko ihmiskunta ammentaa tieto- ja sivistyspuoluensa ja haake hauskuutensa, ilonsa ja surunsa. Teille niistä ensimmäiset siemenet sirahtelevat ennenkun ne julkisuuteen ovat saapuneetkaan. Sen tähden en tahdo väsyttää teitä pitkäisellä esipuheella. Keron vaan lyhyesti yhdistyksemme toiminnasta, joka alkoi taasen uuteen eloonsa kolmisen kuukautta kestäneen kesäloman loputtua.

*

Kuten sanoin, vietti yhdistyksemme kesälomaa kolmisen kuukautta, jolla ajalla ei ollut yhtään kokousta. Kukapas se joutaa kesällä kokoushuoneessa istumaan ja keskustelemaan yhteistoiminnasta ja sen tarkeydestä. Jokainen eroaa yksilöksi ja uinuun luonnonhelmassa välittämättä yhteistoiminnasta sen enempää. Niin ei kumminkaan pitäisi tehdä, sillä aika ei odota meitä ja ajasta on otettava vaari, jos tahdomme huolehtia omista etuisuuksistamme. En tahdo sanoa, ettei yhdistyksemme jäsenet ottaneet ajasta vaaria saapessaan aloittavaan kokoukseen. Harvinaisen vilkasta oli osanotto. Keskustelu kävi sujuvasti ja päätöksiä tehtiin monesta asiasta. Ammatin kehittämiseksi oli jo aikaisemmin nostettu kysymys saada toimeen latouskilpailu, asiasta tehtiin nyt päätös. Sen toteuttamiseksi päätettiin hankkia varoja vapaaehtoisilla lahjoilla niin paljon kun mahdollista ja sittemmin pyytää yhd. huvitoimikunnan luovuttamaan osan ensi iltaman tu-

loista sanottuun tarkoitukseen. — Tärkeimpien kysymyksen joukosta mainitsen vielä kysymyksen, joka koski pyyntöä Liittohallitukselle, että se lähimmässä tulevaisuudessa kehottaisi täällä olevia kirjaltajia yhtymään liiton jäseniksi. Yhdistys päätti lähettää Liittohallitukselle niiden henkilöjen osoitteita, joiden luullaan tästä kehoituksesta ottavan ojentuakseen. Lieneekö sanottu kysymys tehnyt vaikutuksensa jo ennen lopullista toimenpidettä koska yhdistykseen on liittynyt viisi uutta jäsentä.

Alku yhdistyksemme toimintakauten oli luopaava. Minä toivon kumminkin, ettei yhd. jäsenet laimentuisi silloikaan, kun niskoittelevat mielipiteet tekevät vastarintaa ja tahtovat saattaa heitä pois yhteistyön vainiolta. Ei silloinkaan, kun uhkaavat pilvet lupaavat vain sadetta ja myrskyä, pitäisi laimentua vaan entistä innokkaammin ryhtyä yhteiseen työhön yhteisen hyvän eteen, niin meillä olisi silloin varma vakuute siitä sadosta minkä tulevaisuudessa saamme niittää. Yhteisvoimin voitetaan ne etuisuudet, joita nykyisin niin kipeästi kaivataan. Kun kokoomme vähätkin voimat yhteen niin olkaa varmat, ettei yhteisvoiman yli käydä silloin, kun on kysymys nykyisen asemamme kohottamisesta parempaan, jos emme nuku silloin kun on valvottava.

*

Kun yhdistyksemme toiminta oli alkanut, niin eipä huvitoimikuntammeakaan ollut nukuksissa. Viime kuun 16 päivän illaksi oli se hommannut iltaman, joka ohjelman monipuolisuuteen nähden täysin tyydytti iltamassa ollutta yleisöä ja virkisti yhd. jäsenien mieltä. Iltama oli yhdistetty n. s. kääro-iltamaksi. Kääröt, joita oli yli neljäsatua, saatiin kaikki vapaaehtoisina lahjoina. Ylipäänsä olivat ne arvoikkaita ja moni ostaja sai arvokkaamman tavaran kun mitä kääron vähäinen hinta olikaan. Ohjelman kuului m. m. kaksi kuvaelmaa, jotka onnistuivat mainiosti, varsinkin „Luostarin kellot“, jonka kokonaisvaikutus kauniine laulussavelineen saikin usean silmän kostumaan, nähdessään miten ihanteellisuus ja vakaumus yhteensulautuneena voivat muodostua täysinäiseksi, vaan jättäen jälkeensä ikävän muiston. Iltaman kokonaisvaikutus oli täydellinen. Nettotulo teki lähes kaksisataa mk. Tästä summasta on huvitoimikunta luovuttanut osan latouskilpailun toimeenpanemista varten. — Huvitoimikunnalle kiitos sen utterasta työstä.

*

Työläköt meidän ammattimme keskuudessa eivät ole jokapäiväisiä, vaan sattuuhan niitäkin joskus. Täällä oli äskettäin lakko n. s. Östra Finlandin kirjapainossa. Sanomalehtilatojat lakkasivat työstään, joten seuraavan päivän numero ilmestyi semmoisena kun se työvoimien puutteessa voi tulla, nim. täynnä n. s. „epärehellisiä“ ilmoituksia. Syytä lakkoon lienee ollut isännän (hra Ekholmin) huono palkanmaksutapa, joka vihdoinkin työlästytti työntekijöitä. Sanotussa kirjapainossa ei palkanmaksupäivänä koskaan saa työllään ansaittua palkkaansa, ainoastaan vähäisen osan, tai ei ensinkään. Useasti saa markan, tahi kaksi, sen verran kun sattuu kassassa olemaan, eli jos ei ole penniäkään, niin latoja saa muutaman „epävarman“ saatavan peräkkeen sillä rahat ja sitten kuitataan se hänen palkastaan. Talviseen aikaan, jolloin puita tarvitaan enemmän kun kesällä, annetaan edes halkoja, ettei tarvitse vilua kärsiä, jos kohta nälkääkin näkee. Tämöinen palkanmaksu se oli syytä lakkoon eikä se minun mielestäni aiheeton ollutkaan, vaan lakkohommat olisi pitänyt perustaa varmemmalle pohjalle, jotta lakolla olisi saatu epähakodhat poistetuksi. Latojen velvollisuus olisi ollut ilmoittaa kaikille tšekäläisille ammattitoverille aiikestaan ja sitten esiintyä itekin isännän edessä soveliaasti, ettei hän olisi saanut väärinkäsitystä vaatimuksista. Niin ei tehty; esiinnyttiin epäsoveliaasti, josta seurauksena oli, ettei isäntä suostunut vaatimuksiin, vaan antoi heidän mennä oman onnensa nojaan. Ne, kun jäivät palkkaansa, saivat jäädä entiselleen. — Luulisipa yhdeksännentoista vuosisadan voimakkaan valonhengen poistaneen pimeät pilkut varsinkin paikasta semmoisesta, josta valon ja vapauden siemeniä kylvetään taajoihin kansan riveihin. Luulisi tänä aikana kirjapainon omistajan oivaltavan asemansa ja näyttävän esimerkillään valvovansa, jos ei muuta niin ainakin oman työväkensä parasta. Niille, jotka isäntänsä edun tähden hikensä puristavat, olisi kohtuulliset vaatimukset suotava.

Rinne.

Finska Typografförbundets Platsförmedlingsbyrå.

Meddelanden:

3 maskintryckare önska nu genast eller framdeles platsombyte. Goda betyg öfver skicklighet och ordentlighet kunna presteras. Närmare med Platsförmedlingsbyrån.

Helsingissä 1898.

J. Simeliuksen perillisten kirjapaino osakeyhtiö.